

Л. О. Матлага, здобувач
Тернопільського національного економічного університету

ОСНОВНІ ПРОБЛЕМИ КАПІТАЛІЗАЦІЇ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ

Інноваційно-інвестиційна модель розвитку країни потребує перетворення банківського сектору в ефективну систему акумулювання грошових ресурсів і спрямування їх у найбільш перспективні сектори економіки. Вдосконалення банківської системи, яка б сприяла розвитку країни, була самодостатньою і стійкою, здатною без загрози національним інтересам інтегруватися у світовий економічний простір, – на сьогодні актуальне завдання для банківських установ.

Проблема підвищення рівня капіталізації банків зумовлює об'єктивну необхідність дослідження сучасної вітчизняної практики формування власного капіталу банків, порядку оцінювання величини та визначення рівня його адекватності потребам розвитку економіки країни, а також пошуку ефективних шляхів і джерел нарощення обсягів капіталізації, що сприятиме підвищенню конкурентоспроможності вітчизняної банківської системи і збереженню її національних пріоритетів в умовах глобалізації фінансових ринків. З огляду на це метою роботи є аналіз проблем, пов'язаних з капіталізацією вітчизняних банків, виявлення шляхів її збільшення, що дасть змогу забезпечити стабільну роботу банківської системи.

Як свідчать дані НБУ, власний капітал банків в Україні на 01.01.2010 становив 115,175 млрд. грн. Протягом поточного року його розмір дещо збільшився і на 01.01.2011 становив 137,725 млрд. грн. Незначними є розміри власного капіталу відносно активів банків. Співвідношення між ними на 01.01.2010 становило 0,132, на 01.01.2011 – 0,146.

Сьогодні вітчизняний банківський сектор потребує додаткових ресурсів для підтримки кредитної активності. Незважаючи на те, що ситуація на фінансових ринках певною мірою стабілізувалася, потенційне зниження власного капіталу банківських установ є однією із основних проблем банківського сектору.

Чим вищий капітал, тим вища стійкість банку, тобто власний капітал банку слугує забезпеченням по всіх його операціях – від видачі кредитів до купівлі цінних паперів. При цьому незначний обсяг власного капіталу помітно знижує інвестиційні можливості кредитної установи.

Протягом 2006–2010 рр. за багатьма показниками темпи приросту були досить високими. Так, чисті активи зросли у чотири рази (у 2006 році вони становили 213,9 млрд. грн., а в 2010 році – 942,1 млрд. грн.); власний капітал банківських установ зріс майже у п'ять раз (у 2006 році він становив 25,5 млрд. грн.) За станом на 01.01.2011 величина активів банків становила 942,1 млрд. грн., а власного капіталу – 137,7 млрд. грн.

Однак, незважаючи на це, капіталізація відбувається за рахунок збільшення кількості банків, а не за рахунок їх фінансового зміцнення, що породжує проблему можливих банкрутств банків.

До основних заходів, які б сприяли зростанню рівня власного капіталу банківської системи України, можна віднести такі: розроблення банками планів підвищення рівня капіталізації із використанням додаткових джерел залучення коштів як на внутрішніх, так і на зовнішніх фінансових і грошових ринках; залучення банками стратегічних інвесторів, зокрема іноземних; поліпшення якості капіталу та забезпечення достатнього рівня покриття ним ризиків, що приймаються банками, в тому числі вдосконалення структури капіталу.

Отже, підвищення рівня капіталізації вітчизняних банків посилить їх конкурентоспроможність на світовому фінансовому ринку і забезпечить стабільність усієї економіки України на шляху інтеграції у світове господарство.

Матлага, Л.О. Основні проблеми капіталізації банківської системи України [Текст] / Л.О. Матлага // Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України : збірник тез доповідей XIV Всеукраїнської науково-практичної конференції (27–28 жовтня 2011 р.). - Суми : УАБС НБУ, 2011. - С. 55-56.